

46260318 : สาขาวิชาพัฒนศึกษา

คำสำคัญ: มีส่วนร่วมของประชาชน / วิทยุชุมชน

ชาญณรงค์ โพธิ์สุเกษม : การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อจุดปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชนเพื่อนชุมชน ตำบลพระประโทน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ.คณิต เขียววิชัย , รศ.ประทีน คล้ายนาค และ อ.ดร.ไชยยศ ไพบูลย์ศิริธรรม. 102 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) กระบวนการที่สร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนกับจุดปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชนเพื่อนชุมชน 2) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อจุดปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชนเพื่อนชุมชน และ 3) ปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อจุดปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชนเพื่อนชุมชน ตำบลพระประโทน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในตำบลพระประโทน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำนวน 370 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ส่วนผู้ให้สัมภาษณ์ คือ คณะกรรมการบริหารจุดปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชนเพื่อนชุมชนจำนวน 5 คน ผู้จัดการรายการที่จุดปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชนเพื่อนชุมชนจำนวน 5 คน และผู้นำชุมชน (สมาชิก อบต.) จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมชุมชนพบว่าเกิดจากการที่ชุมชนปฐมอโศกได้มีการสร้างสื่อชุมชนในลักษณะหอกระจายข่าวไร้สาย ต่อมาได้มีการรวมตัวของแกนนำชุมชนที่ได้รับความรู้ในเรื่องสื่อชุมชนจากองค์กรภายนอก ทำให้เริ่มเข้าใจสิทธิตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 จึงได้มีการรวมตัวกันกับแกนนำชุมชนในเขตตำบลพระประโทน และจากภายนอกชุมชนตั้งคณะกรรมการและดำเนินการวิทยุชุมชน โดยเปิดโอกาสให้คนในชุมชนที่สนใจเข้าร่วมเป็นนักจัดรายการและคณะกรรมการบริหารโดยการดำเนินงานจะอยู่ในกรอบของธรรมนูญวิทยุชุมชนเพื่อนชุมชน จนประมาณส่วนใหญ่มาจากทางชุมชนปฐมอโศก มีบางส่วนที่มาจากทาง อบต. พระประโทนช่วยเหลือ และบางส่วนมาจากการบริจาคของคนในชุมชน
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อจุดปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชนเพื่อนชุมชนในฐานะผู้ฟัง (Audience) อยู่ในระดับน้อย การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อจุดปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชนเพื่อนชุมชนในฐานะผู้ผลิต (Producer) และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อจุดปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชนเพื่อนชุมชนในฐานะผู้กำหนดนโยบาย (Policy Planner) อยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. ปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อจุดปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชนเพื่อนชุมชน ประกอบไปด้วยปัญหาและอุปสรรคในด้านนโยบายของรัฐ คือ รัฐยังไม่มีกฎหมายและนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับวิทยุชุมชนมารองรับการดำเนินงานของวิทยุชุมชนที่เกิดขึ้นอย่างมากทำให้ผู้ปฏิบัติการวิทยุชุมชนไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากทางสถานี คือ รูปแบบของรายการของทางสถานีไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในทุกกลุ่มอายุ มีรายการธรรมะค่อนข้างมากขณะเดียวกันพบว่าประชาชนบางส่วนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าทางสถานียังไม่ค่อยเปิดรับบุคคลภายนอกให้โอกาสเฉพาะคนที่มีความเกี่ยวข้องกับชุมชนปฐมอโศก และปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับสถานีวิทยุชุมชนไม่ทราบว่าตนเองจะได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการมีส่วนร่วม อยากมีส่วนร่วมแต่ไม่รู้ว่าจะเข้าไปร่วมได้อย่างไร ไม่มีเวลาเข้ามามีส่วนร่วม และอยากมีค่าตอบแทนในการเข้ามามีส่วนร่วม

46260318 : MAJOR : DEVELOPMENT EDUCATION

KEY WORD : PARTICIPATORY PEOPLE / COMMUNITY RADIO

CHANNARONG POSUKKASEM : PARTICIPATORY PEOPLE IN COMMUNITY RADIO
 PIEUN CHUMCHON TOMBON PRAPRATON MUEANG NAKHON PATHOM PROVINCE.
 THESIS ADVISORS : ASSO. PROF. KANIT KHAEWICHAI, ASSO. PROF. PRATIN KLAYNAK,
 AND CHAIYOS PAIWITHAYASIRITHAM, Ed.D.. 102 pp.

The purposes of this research were to study 1) level of people's participation towards "Pien Chum Chon" community radio station 2) process in building people's participation towards "Pien Chum Chon" community radio station and 3) problem and obstacle of people's participation towards "Pien Chum Chon" community radio station at Tambon Prapraton District Nakhonpathom Province. The sample group, was obtained by simple random sampling which consisted of 370 people in Tambon Prapraton District Nakhonpathom Province. The sample used for interview were 5 administrators from "Pien Chum Chon" community radio station, 5 hosts from "Pien Chum Chon" community radio station and 5 Tambon Prapraton administrators. The instruments used were questionnaire and interviewing form. The data were analyzed by percentage (%), arithmetic mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D) and content analysis.

The findings were as follow :

1. The process in building people's participation towards "Pien Chum Chon" community station was found that Pathom ASoke community had created the community medium through the wireless news tower in the beginning. Then, the leaders of the community, who were educated in community media by outside which made them understand 1997 constitution right better so they and the people outside the community who are interested in this field had set up and managed the community radio by encouraging people within the community to participate in being hosts and executive committee. The implementation would be under "Pien Chum Chon" rules and regulations. Most of the budget came from Pathom ASoke community and the rest came from Tambon Prapraton Administration and the donation from people in the community.

2. The level of people's participation towards "Pien Chum Chon" community radio station as an audience was at minimum level. The level of people's participation towards "Pien Chum Chon" community radio station as a producer was at the minimum level and the level of people's participation towards "Pien Chum Chon" community radio station as a policy maker was at the minimum level as well.

3. Problems and obstacles were consisted of 3 factors: firstly, the policy of the government. That was the government had not have law and certain policy about community radio to support the implementation of various community radios which made all community radio implementors could not proceed as the constitution settled. Secondly, the community radio station itself and the radio program which not covered the target group in all ages. That was too much religious programs whereas it found out that some of the samples thought the community station had not opened for people from outside but only who are related to Pathom ASoke community. The last but not least, the people who are lacked of the understanding in participation towards the community radio. They did not know what they would get from the participation, they would like to but did not know how to participate, they did not have time to participate and they wanted to get compensation in the participation.